

خوانش مدرن کالبد و اجزای سنتی مسجد از منظر متخصصان معماری

وحید جودی^{۱*}، دکتر سید باقر حسینی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آیت الله آملی، آمل، ایران

Vahid.joudi@outlook.com

۲- دکتری تخصصی معماری، دانشیار دانشگاه علم و صنعت، دانشکده معماری و شهرسازی، تهران، ایران

چکیده

در دوران معاصر، نگاه معماری مدرن و در امتداد آن معماران آکادمیک نسل جدید بر روی طراحی بناهای جدید، از جمله مساجد، تاثیر فراوانی داشته است. یکی از مهم ترین این تاثیرات تغییرات شکلی و فضایی مساجد در دوران معاصر است به نحوی که امروزه مساجد نوگرا به عنوان خوانش جدیدی از مسجد در فضای معماری و جامعه مطرح شده اند. در این میان تنوع گونه ها و الگوهای ایده پردازانه در طراحی بسیار زیاد هستند و بر خلاف گذشته که سنت های خاصی در هر دوره بر ساخت مسجد حاکم بود، نمی توان مساجد را واجد هیچ خصوصیت شکلی مشخصی دانست، علاوه بر تحولات وسیعی که در زمینه طراحی و ساخت بناهای معاصر وجود دارد. این مقاله در نظر دارد به روش پیمایشی و با تهیه پرسشنامه به این سوال پاسخ دهد که آیا عناصر و المان های مدرن شده مساجد در دوران معاصر مورد استقبال و مقبولیت مردم قرار گرفته است یا خیر؟ و در نهایت به این نتیجه برسد در طرح مسجد شروع نباید از نسخه برداری باشد بلکه آغاز از مفهوم است و سعی در درک تعریف ایده آل ذهنی مسجد و ممیزات معنایی و مختصات روح مسجد آنچنان که اسلام ترسیم کرده است لازم می باشد.

کلمات کلیدی: مسجد، دوران معاصر، مساجد نوگرا، اجزای کالبدی

این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد رشته معماری وحید جودی با عنوان طراحی مسجد کاووسیه تهران، بازشناسی اصول و مبانی نظری اولیه طراحی مسجد و خوانش مدرن آن (با نگرش شکلی) است. (گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد آیت الله آملی، آمل، ایران)